

Wijkkrant

NIEUWE PARK

Het kleurenonderzoek in de volière vond plaatst onder strenge controle van een van de bewoners.

INHOUD

Van de redactie / van het wijkteam	2	Nieuwe Stolperstein in de Crabethstraat	10
Het Bankje	2	Gunter Demnig	11
Bouwplannen in de wijk	3	Help vluchtelingen op weg: Word vrijwilliger bij VluchtelingenWerk Gouda!	12
• Verslag informatieavond omwonenden Lombokterrein		Duurzame feestdagen doe je ook mee?	12
• Verbouwing Volière		Groen in de wijk	13
• De Blaauwe Haan		• Groen in de wijk	
Vanuit het wijkteam	4	• Bericht van de werkgroep Groen	
De vier nieuwe beelden op het Stationsplein: Persephone, aflevering 3	5	Gouwestein Nieuws	13
Wijkkrant december	6	Activiteiten in de wijk	14
Riksjas in Nieuwe Park	7	• Jeu de boules	
Parktop	8	• Creacafé vogelvoerplekken	
Afval in het Van Bergen IJzendoornpark	8	• Creacafé kerstversiering	
Vogels in de wijk: vreemde gasten 3, scholeksters	9	• Kerstbomen in de sloot langs de Winterdijk	
		• Halloween 2022	

VAN DE REDACTIE/VAN HET WIJKTEAM*Door Trudie Galama***Duizenden bloembollen**

In 100 buurten van Gouda zijn bewoners aan de slag gegaan met het poten van 75.000 krokusbollen. Langs de sloot van de Winterdijk en in het talud van de Kanaalstraat zijn door bewoners uit onze wijk meer dan 6.000 bollen gepoot. Op een van de eilanden in het park is een kruiwagen vol narcissenbollen de grond ingegaan. Vrijwilligers, weer bedankt!

Stolpersteine

Op 5 november is de 19e en laatste Stolperstein in onze wijk gelegd. Een uitgebreid verslag vindt u op blz. 10. Op de website van Nieuwe Park zijn de verhalen te lezen die horen bij de 18 andere Stolpersteine in onze wijk. Deze "struikelstenen" vormen samen met de andere een spoor door Gouda dat loopt langs huizen en herinneren aan naam en lot van de weggevoerde Joden. Waar het om gaat: namen terug laten keren, de geschiedenis doorgeven aan de jeugd en vertellen naar nu.

Nieuwjaarsborrel Nieuwe Park

vrijdag 13 januari – 17.00 uur
– Lombokterrein

De bouwplannen op het Lombokterrein, achter Stationsplein 9, zijn in een volgende fase gekomen. Maar zolang het pand van Bunnik er nog staat, zijn wij voor onze Nieuwjaarsborrel weer welkom op deze unieke locatie. De Nieuwjaarsborrel is DE gelegenheid om met onbekende buurtgenoten kennis te maken en bij te praten met oude bekenden. Daarnaast kijken we terug naar het voorbije jaar, overhandigen de foto-borden uit het park aan de nieuwe eigenaren en zetten een vrijwilliger in het zonnetje.

Noteer de datum alvast in uw agenda!

HET BANKJE*Door Trudie Galama*

Alie Hartmans is 88 jaar en loopt iedere dag een uurtje buiten. Ze zit ook graag op een bankje, want haar appartement in Gouwestaete heeft wel een mooi uitzicht maar geen balkon. Twee jaar geleden is ze van Purmerend naar Gouda verhuisd om dichterbij haar dochter en schoonzoon te wonen.

Als ik langs loop en vraag of ik een praatje mag maken, schrikt ze wakker. Ze zat lekker in het zonnetje een beetje weg te dromen. Vroeger heeft ze veel lange wandelingen gemaakt. Daar heeft ze mooie herinneringen aan. Ze is kerkorganist geweest en speelde graag piano. Maar vanwege artrose

moest ze dat opgeven. Maar er zijn genoeg mooie dingen overgebleven. Ze geniet van het buitenzijn, de oude bomen in het park en de herfstkleuren. Ze leest graag de krant en boeken.

Ze heeft hartelijke mensen om

zich heen met wie ze op de laatste donderdag van maand in Gouwestein gezellig koffie drinkt en rond een uur of vier een glas wijn met een heerlijke bitterbal.

'Het leven is goed', zegt Alie

BOUWPLANNEN IN DE WIJK

VERSLAG INFORMATIEAVOND OMWONENDEN LOMBOKTERREIN

Door Romée Kleipool, Blauwhoed

Woensdagavond 2 november was het tijd voor de 5de informatiebijeenkomst voor omwonenden van het Lombokterrein. Deze bijeenkomst vond voor het eerst live plaats op Stationsplein 7. Er waren circa 30 omwonenden/geïnteresseerden gekomen om de presentatie bij te wonen. Gouda Spoorzicht C.V. en de gemeente waren aanwezig om vragen te beantwoorden. Ontwikkelingsmanager Debby van der Werf startte de avond met de presentatie. Deze ging over de status van het plan, de vergunningen/procedures en het stedenbouwkundig plan. De presentatie vindt u op Citizenlab, het participatieplatform van Blauwhoed. (<https://blauwhoed.citizenlab.co>) of scan de QR code:

Status plan

De welstand heeft het plan op grote lijnen goedgekeurd. Dit betekent dat we door kunnen met de verdere uitwerking van het plan, waarbij rekening wordt gehouden met de openstaande punten.

Tussen gemeente en ontwikkelaar is een samenwerkingsovereenkomst gesloten, deze wordt op korte termijn ondertekend. In deze overeenkomst worden een aantal aspecten genoemd die voorwaarden zijn voor het sluiten van een anterieure overeenkomst (dit is een overeenkomst waarin op detail niveau de rechten en plichten worden vastgelegd voor

de verder uitwerking van het plan). De ambitie is om deze in december of januari te sluiten. Daarna wordt de Ruimtelijke Ordening procedure gestart. Deze openstaande punten betreffen:

- Nadere uitwerking ontwerp en beheer openbare ruimte
- Nadere onderbouwing verkeer/water/klimaat
- Financiële afspraken
- Haalbaarheid van het verplaatsen van het Railinzet-spoor

Het Railinzetspoor

Het railinzetspoor is een functie die zich nu ook op het Lombokterrein bevindt. In het nieuwe plan zal dit spoor verplaatst worden naar het westen van het plangebied. Aanwezigen vroegen wat dit precies voor functie is en wat hier nu gebeurt. De railinzetplaats is een plek vanwaar onderhoudsmaterieel op het spoor wordt ingezet om elders op het spoor onderhoud uit te voeren. In de praktijk wordt deze inzetplaats tussen de 20 en de 50 keer per jaar gebruikt. Er rijdt dan een vrachtauto en/of een personenwagen naar het railinzetspoor en die zet het materieel dan in de daarvoor bestemde rails. Er

vinden op de inzetplaats zelf geen werkzaamheden plaats. Omdat het inzetten van het materieel soms ook in de avonden gebeurt, zijn er strikte regels voor het geluid. Om hier aan te kunnen voldoen wordt er rekening gehouden met een geluidsvoorziening rondom de nieuwe inzetplaats. Hoe hoog deze voorziening moet worden, wordt nog uitgerekend.

Vergunningen en procedures

Voor dit project zal een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan worden aangevraagd. Dit betekent dat zowel het bouwplan als het afwijken van het bestemmingsplan in één procedure wordt getoetst en ter inzage gelegd zal worden. De exacte procedure is te zien in de presentatie.

De werkzaamheden van ProRail op het terrein gaan sowieso (los van deze ontwikkeling) volgend jaar van start. ProRail wil namelijk het kabel- en leidingentracé naar het relais-huis in het plangebied aanpassen en heeft hiervoor de treinvrije dagen nodig. Deze

Conceptbeeld ontwikkeling Lombok terrein/ PARCOUR

werkzaamheden zullen in april aanvangen. Deze werkzaamheden bevatten onder meer het slopen van de loods en de kabels en leidingen vanaf het relaishuis in een rechte lijn naar het spoor brengen.

Na de presentatie was er een sneak preview van de woningen en de gemeente was, samen met de ontwikkelaar, beschikbaar voor vragen. In deze nabespreking is vooral veel gesproken over de woningtypes.

Ook is er met de direct omwonenden afgesproken nader in overleg te gaan over de geluidsbelasting op hun huizen in de huidige, de nieuwe en de tijdelijke situatie. De verkeersveiligheid van de zuidelijke entree wordt in kleiner comité nader besproken.

VERBOUWING VOLIÈRE

Door Manon Vonk, lid wijkteam

De plannen voor de verbouwing van de volière zijn al in een vergevorderd stadium. Het wachten was alleen nog op het kleurenonderzoek dat nog moest plaats vinden. Dit onderzoek is nodig om de volière weer in de originele staat terug te kunnen brengen. Nu dit is gedaan, kunnen de tekeningen naar ODMH en dan is het wachten op de vergunning.

Wordt vervolgd

VOORTGANG BIJ HET PROJECT DE BLAAUWE HAAN

Door Peter Schönfeld

Het bouwproject De Blaauwe Haan aan de Kattensingel vordert gestaag. De aannemers Kruiswijk en Van Wijnen werken keihard om het bouwterrein bouwrijp te maken. Bij het grootste gedeelte is dat nu zo en als u dit leest zal het hele terrein klaar zijn. De fundering wordt gerealiseerd door het draaien van de palen in plaats van heien, omdat dit laatste veel te veel trillingen voor de omliggende huizen tot gevolg zou hebben.

Op de achtergrond van de foto ziet u de veertig meter hoge draaistelling, een technisch zeer geavanceerd apparaat, dat inderdaad weinig hinder voor de omgeving veroorzaakt. Eind november is het fundering werk klaar en kan met de echte bouw begonnen worden. Helaas hebben de werkzaamheden toch wel wat overlast voor de omwonenden veroorzaakt op het gebied van trillingen, geluid en stof ondanks het feit dat de aannemer zijn best heeft gedaan dit zo veel mogelijk te reduceren. Bij zo'n groot project blijkt dit soort overlast nauwelijks te vermijden.

VANUIT HET WIJKTEAM

Door Cor von Meijenfeldt, voorzitter wijkteam

Tijdens het overleg van het wijkteam kwamen weer de nodige zaken aan de orde die best lastig zijn. Zo is er de vraag waar we de spullen van het wijkteam (zoals de statafels, de banken, de tenten, de spullen van het Creacafe, Halloween) kunnen stallen. De huidige tijdelijke stalling, in de kazerne aan de Groen van Prinsterersingel, moeten we uit. De kazerne gaat tegen de vlakte en er komen woningen. Zodra we iets hebben gevonden zullen we het laten weten.

Ook financieel is het niet altijd even makkelijk. We krijgen voor activiteiten regelmatig een bijdrage van GoudApot en jaarlijks eenmalig een bedrag van de gemeente. Extra onvoorziene uitgaven (zoals de gestegen energieprijzen en voerkosten voor de volière) gaan ten koste van ons beperkte eigen vermogen. We zijn aan het bekijken of op onze website camera-beelden van de volière kunnen worden gestreamd. Een leuk idee, maar met de nodige kosten. Hoe gaan we dat kunnen betalen?

De mozaïeken kaasboerin die zo trots deze zomer naast de volière stond, is weggehaald. Zij wordt gerepareerd en krijgt uiteindelijk een plek bij de nieuwbouw van De Blaauwe Haan.

Over de activiteiten in de afgelopen periode wordt u geïnformeerd in deze wijkkrant, en over wat op stapel staat ook.

DE VIER NIEUWE BEELDEN OP HET STATIONSPLEIN: PERSEPHONE, AFLEVERING 3

Door Marijke van Ittersum

Wie waren Persephone en Amphitrite? Het waren Griekse godinnen, maar daarmee is natuurlijk nog niets gezegd. In de Griekse mythologie was Zeus de belangrijkste god en hij had het dan ook voor het zeggen. Hij woonde op de berg Olympus, samen met zijn echtgenote Hera en tien andere goden en godinnen. Als Zeus afgebeeld is, zien we hem vaak met een adelaar en bliksem-schichten in zijn hand.

Zeus had drie zusters, waarvan er een, Hera, ook zijn vrouw was. En hij had twee broers, Poseidon (god van de zee) en Hades (god van de onderwereld en de doden). Beide broers spelen een rol in het verhaal van 'onze' godinnen. Zowel Poseidon als Hades hadden wel een paar familietrekjes gemeen met Zeus, waaronder een licht ontvlambaar temperament. En dat is een mooie term voor: achter de vrouwen aanzitten. Persephone is de dochter van Demeter (een van de zusters van Zeus) en Zeus zelf. Demeter is de godin van graan, landbouw en gewassen. Demeter hield heel veel van haar dochter. Ze vond dat haar dochter altijd ongehuwd en maagd moest blijven.

Maar op een kwade dag liet Hades zijn oog op zijn nichtje vallen. Hij wilde haar trouwen, maar met dat voorstel was hij bij haar moeder aan het verkeerde adres. Hades besloot toen de zaken op zijn eigen manier te regelen. Hij ontvoerde Persephone, toen ze op een veld in Sicilië bloemen aan het plukken was. De aarde spleet open, er verscheen een gouden wagen met Hades erop die vier zwarte paarden mende. Voor dat iemand ook maar in de gaten had wat er gebeurde, had

hij Persephone al gegrepen en meegenomen naar het dodenrijk. Daar trouwde hij haar en maakte haar tot godin van het dodenrijk.

Haar moeder, Demeter, was ontroostbaar. Zij kon niet meer voor de aarde zorgen en als gevolg van haar verdriet, kwam er een verschrikkelijk strenge winter op aarde. Alle mensen leden daaronder en Zeus greep in. Hades moest Persephone laten gaan uit het dodenrijk. Maar de listige Hades liet haar eerst vier pitjes van een granaatappel eten en zo bleef Persephone ook gebonden aan het dodenrijk. Nu moet Persephone elk jaar vier maanden terug naar Hades en dan is het dus winter op aarde.

De twee beelden van Persephone verwijzen naar de cyclus van leven en dood. Eén beeld van de godin, waar zij een grote korenaar vasthoudt, verwijst naar het leven, naar alles wat

groeit en bloeit in de maanden dat zij op aarde is. En in het andere beeld, waar Persephone een zwaard hanteert, is zij de godin van de onderwereld. Zij is afgebeeld met de dode zielen, te zien als kleine hoofdjes tussen de slangenkoppen onder het zwaard. Zielen bevolken immers de onderwereld en Hades en Persephone waken samen over hen.

De foto's van Persephone zijn van de hand van Mariëtte Lock, die ze maakte toen de beelden nog in het Remonstrantse Poortje stonden in 2019. Je kunt goed de details zien en Persephone komt heel mooi uit in die omgeving. En misschien het is toch ook wel een prettig idee dat er een godin van leven en dood over ons waakt. Als wij in de buurt van het station zijn, herinneren haar beelden ons in ieder geval aan dit prachtige en soms ook wel gruwelijke verhaal uit de Griekse mythologie.

foto's van Mariëtte Lock

Vanaf 17 November t/m 24 december
elke donderdag, vrijdag en zaterdag 10.00 - 17.00

KUNST, DESIGN, KADO'S

EEN GROENE POP-UP STORE

Meer dan 25 kunstenaars, makers en product designers vanuit heel Nederland
Mooie kado's voor onder de kerstboom
Koffie, thee met Kerst lekkers uit Italië

3 + 10 DECEMBER
Pick up point duurzame kerstbomen
Bestel je boom > www.beterboompje.nl

GRATIS PARKEREN + GRATIS ENTREE
STADSKANT Stationsplein 8, 2801 AK Gouda

Beter Boom
pje

STADSKANT

Kinderdagverblijf Watt
Kanaalstraat 1, Gouda
tel. 571373

www.kdvgouda.nl

DUPREE
MAKELAARS O.G.

AANKOOP
VERKOOP
TAXATIES
VERHUUR

MET VESTIGINGEN IN:
GOUDA, REEUWIJK & WADDINKVEEN
dupreemakelaars.nl

BRILJANTE VOETEN

Pedicure Gertina Twigt

Voetbehandeling en
Voetreflexmassage

M: 06 4547 9497
Majoor Fransstraat 26
2801 ST GOUDA

WIJKKRANT DECEMBER

Artikelen graag aanleveren vóór 7 december bij
Trudie en Irene

redactie wijkkrant:
trudie.galama@hetnet.nl
i.tielman@gmail.com

FysioStaete

- fysiotherapie
- manuele therapie
- psychosomatiek
- fysiotraining

Ook trainen bij ons?

Informeer naar Training op Maat,
Afvallen op Maat, Fitplus, Fit to move
en specifieke trainingen: COPD,
COVID en valpreventie.

Fysiotherapie Oranjestaete

0182 - 75 18 11
www.fysioStaete.nl

Julianahof 210	2802 GN	Gouda
Const. Huygensstraat 121e	2802 LV	Gouda
Burg. van Dijkensingel 49	2809 RB	Gouda
Kranepoort 4A	2831 AK	Goudarak

RIKSJA'S IN NIEUWE PARK

Wellicht heeft u als, bewoner van het Nieuwe Park, een aantal malen een riksja door de wijk zien rijden. Dat is begrijpelijk want in de parkeergarage van zorgcentrum Gouwestein staan twee riksja's, die gebruikt worden voor mensen die niet (meer) kunnen fietsen.

De riksja's zijn eigendom van de Stichting Fietsen Alle Jaren Gouda.

Fietsen Alle Jaren is een organisatie die oorspronkelijk in Denemarken is gestart en inmiddels in een 50-tal landen wereldwijd actief is. In Nederland rijden ze in een 14-tal gemeentes, waaronder Gouda.

Met Alle Jaren wordt bedoeld, dat het leven niet ophoudt bij een bepaalde leeftijd maar dat ook ouderen en kwetsbaren meetellen. Fietsen Alle Jaren heeft als extra motto "de wind door je haren", voel je vrij en geniet, ook als het eens iets minder is en zelf fietsen niet (meer) lukt.

De stichting in Gouda bestaat volledig uit vrijwilligers. Dankzij sponsoring, donaties en fooien en niet te vergeten 30 vrijwilligers zijn wij in staat twee riksja's in stand te houden en te laten rijden. Ondertussen zijn wij bezig geld in te zamelen om, gezien de vraag naar ritten, een derde riksja aan te schaffen.

De vrijwilligers nemen kwetsbare of niet meer mobiele mensen mee voor een fietstocht in een riksja. Tijdens de fietstocht luisteren we naar hun verhalen en geven hen alle aandacht. De passagiers bepalen zelf de route die gefietst gaat worden. Dat kan bijv. de vroegere woning zijn, de Goudse binnenstad of juist naar het groen van de Goudse Hout of de Reeuwijkse Plassen.

We rijden het hele jaar rond, dus ook in de wintermaanden. Tegen de kou gebruiken we een fleecedeken. Een riksja-rit duurt ongeveer een uur, maar bij koud weer kunnen we dit inkorten. Momenteel wordt er wekelijks gefietst voor bijna alle zorgcentra in Gouda en een paar locaties van de Gemiva-SVG Groep. We rijden ook voor mensen die nog zelfstandig wonen, meerdere keren per maand.

Wilt u een keer mee als passagier op de riksja?

Woont u in Gouda en kunt u zelf niet (meer) fietsen? Meld u dan aan via het formulier op de website van Fietsen Alle Jaren fajg.nl of stuur een mail naar info@fajg.nl zodat wij contact met u op kunnen nemen. Op de riksja is plek voor 2 passagiers. U kunt dus ook nog iemand meenemen: uw partner, een buurvrouw, vriend, kennis, familielid, etc. Net waar u zin in heeft. Als u geen medepassagier heeft, kunnen wij hier óók voor zorgen. De ritjes zijn volledig gratis (er is op de riksja wel een fooienpot om te sparen voor een derde riksja).

Wilt u iemand anders aanmelden als passagier?

Woont degene die u wilt aanmelden in Gouda? Dan kunt u deze persoon op dezelfde wijze aanmelden als hierboven be-

schreven. Wij nemen dan contact op. Omdat er op de riksja plek is voor 2 passagiers, kunt u zichzelf uiteraard aanmelden als medepassagier. Zo niet, dan zorgen wij voor een begeleider.

Hebt u zelf zin om als vrijwilliger met de riksja te rijden?

Dan kunt u zich aanmelden om actief piloot te worden. Wij gebruiken de term piloot omdat degene die fietst meer doet dan alleen besturen. Een riksja is geen fiets, de afmetingen zijn anders, het rijden in het verkeer vraagt extra oplettendheid en behendigheid en niet onbelangrijk: de zorg voor de passagiers, zij moeten zich prettig en veilig voelen.

Geïnteresseerd geraakt?

Mail ons dan op: faj.gouda@gmail.com. Eén van onze opleiders maakt dan een afspraak met u om te oefenen op de riksja en geeft informatie over onze werkwijze en de omgang met passagiers.

Voorzitter Fietsen Alle Jaren Gouda en tevens bewoner van de wijk Nieuwe Park

Kees Thieme

Riksja op de Bloemendaalseweg

PARKTOP

Verslag van de maandelijkse Parktop van de voormalige GPB (Gevleugelde Park Bewoners), oktober 2022

Voorzitter: Uil

Verslag geschreven door: Donald de muskuseend

Ik ben de vergadering meteen maar begonnen met op te merken dat Uil als voorzitter moet opzouten en ik bood mijzelf aan als nieuwe voorzitter. Uil woont niet eens meer in het park en dan toch onze Parktop voorzitten? Dat kan nooit. Ik heb dus als leider van de Ducks Defense Force een Motie van Wantrouwen ingediend. Jammer genoeg haalde de motie het niet, dus we blijven met Uil opgescheept zitten. Hij is nota bene de langstzittende voorzitter ooit, niet normaal meer!

Na mijn mislukte machts-greep wilde Leo Lijster het woord. Hij kondigde een nieuwe partij aan, de EVE (Eigen Vogels Eerst). Want (zei hij): grote aantallen scholeksters, puttertjes, ooievaars en zelfs beflijsters dreigen het park te overspoelen. Het is duidelijk dat mijn partij het van harte eens is met de EVE (op dit punt dan). Maar er ontstond een enorme gedoe. Uil riep dat het FAKE-NEWS was. Leo Lijster hield vol dat hij zelf een ooievaar gezien had, op 13 mei 2021 !! Uil merkte op dat één ooievaar geen enorm getal was en dat overtuigde de duiven (die zich nu leden van de MLNW noemen – Make Love Not War). Zij beschuldigden Leo van het verspreiden van complottheorieën.

Tijd voor een volgend offensief. De Ducks Defense Force wil een Permanente Ordedienst instellen. Gewapend, vroeg een merel? Stomme vraag. Natuurlijk gewapend, want wij zijn altijd al gewapend. Met onze snavels. We kunnen dan iedereen die het niet met ons eens is in de poten (of benen als het om mensen gaat) bijten (dat deden wij muskuseenden toch al).

De JaVo's (jachtvogels) vonden dat een geweldig tof idee. Zij stelden voor dat zij het lucht-ruim zouden bewaken, als de luchtmacht als het ware. Slim plan. Muskuseenden zijn – toegegeven – geen beste vliegers. Deze onderafdeling van de JaVo's zou dan JachtVogel Offence Force kunnen heten, zei de Sperwer. (Persoonlijk vind ik dat overdreven. Al die splinterpartijtjes maken het er niet beter op. Maar goed, ieder zijn lol).

De reiger kwam ook nog met een leuke éénvogelactie: hij wil persoonlijk alle auto's onderschijten die het bestuur (hebben we dan een bestuur??) aanwijst. De GGG (Grote Gevaarlijke Ganzen) sloten zich hier enthousiast bij aan. Hoe ze dat voor elkaar willen krijgen, is mij een raadsel, aangezien ze altijd maar op de grond scharrelen, maar ze bedoelden niet de auto's, maar de paden in het park. Zeg dat dan! Daar komt ook Een Actieplan voor.

Tja, toen sloot Uil ineens de vergadering! Zie je wel dat Uil weg moet! Dus hoe dit nou verder moet? Geen idee.

AFVAL IN HET VAN BERGEN IJZENDOORNPARK

Door Marijke van Ittersum

Het is vaste prik (letterlijk): afval rapen met de kleinkinderen in het park als ze komen logeren bij opa en oma. En elke keer weer verbazen de kinderen zich erover wat er allemaal zo nonchalant op paden, in het water en in en onder struiken gegooid wordt. Maar dit keer, in de herfstvakantie was het wel heel erg.

Onze tienjarige kleinzonen hebben opgevest: een grote hoeveelheid papier en kartonnen bekertjes, 62 blikjes, 10 flessen, een kapotte boormachine (met onderdelen), een gescheurde plastic emmer, een houten pallet (dat in het water dreef) en een container waar lachgas in gezeten heeft. Het fietswrak kregen ze niet uit de struiken. En dan boften ze eigenlijk ook nog, want het seizoen van de pizzadozen is nu toch echt afgelopen.

En dan te bedenken dat wij bepaald niet de enige wijkbewoners zijn die zich ontfemen over het zwerfafval.

VOGELS IN DE WIJK: VREEMDE GASTEN 3, scholeksters

Door Marijke van Ittersum

Wij hebben – heel lang geleden – op Texel gewoond. Zeven jaar lang. In een piepklein halfsteens huisje met een bedstee als slaapkamer. We waren zeer gelukkig. Zelfs toen we ingesneeuwd waren (dat gebeurde nog in die tijd) en we de ramen met kranten afgeplakt hadden om de olikachel (die had je toen nog) ertoe te verleiden de kamer net boven de tien graden te houden. Maar! Er was ook EEN GEVAAR op Texel: de scholeksters. Maakte je als argeloze wandelaar een ommetje in de broedtijd, dan kwamen ze als gillende kamikazepiloten op je af. En dan kon je maar beter maken dat je heel snel rechtsomkeert maakte!

Scholeksters (*Haematopus ostralegus*, bijnaam Bonte Piet) maken altijd lawaai. Alleen als ze eten, houden ze hun snavel, bij wijze van spreken. Dag en nacht hoor je ze roepen: 'Piet', of 'te-piet'. De bijnaam is zo direct duidelijk, want bontgekleurd zijn ook. Deze robuuste steltlopers zijn zwart-wit, ze hebben rode ogen, rozerode poten en een zware, oranjerode snavel. Die snavel kan trouwens van vorm veranderen. Als een scholekster in de zomer zoekt naar wormen en larven, is zijn snavel puntig, maar in de winter eten scholeksters juist veel schelpen en gebruiken ze hun snavel als beitel en dan wordt hij stomp. Best handig en ook best bijzonder.

Naar het waarom van de nachtelijke activiteiten van de scholekster is natuurlijk onderzoek gedaan, want de meeste vogels die overdag actief zijn, zitten 's nachts lekker ergens te dutten. Men denkt dat de nachtelijke escapades van de scholeksters samenhangen met het getij. Scholeksters kunnen alleen bij eb op het wad of aan de kust foerageren. En in de winter zitten ze allemaal aan de kust en vooral veel op de Wadden. En je laat nou eenmaal

niet een maaltijd staan, alleen omdat die toevallig 's nachts opgediend wordt, toch? In het broedseizoen zijn ze overigens wel in heel Nederland te vinden (behalve op de Veluwe). Broeden doen ze bij voorkeur in de kwelder, maar ook in agrarische gebieden en steeds meer op platte daken in de bebouwde kom. Van weidevogel is de scholekster eigenlijk in een stadsvogel aan het veranderen.

Broedende scholeksters zijn ongelofelijk territoriaal. Ze maken niks van hun nest, dat is niet meer dan een kuiltje in de grond met wat stro, maar zijn er eenmaal eieren, of nog erger: jongen, dan leveren ze een gevecht op leven en dood met elke mogelijke indringer. Scholeksters zitten een kleine maand op hun drie of vier eieren. De jonge vogels zijn nestvlinders, ze gaan er onmiddellijk vandoor. Dat is niet altijd handig, want het duurt nog wel een maand voordat ze kunnen vliegen. Ze worden dus lang gevoerd en bewaakt door hun ouders, die het er maar druk mee hebben. Heel hun dertigjarig leven lang, want zo oud worden deze vogels gemakkelijk.

Dat de scholeksters de stad opzoeken, is overigens niet verwonderlijk. Sinds veertig jaar neemt het aantal broedparen

gestaag af. Dat komt doordat er te weinig jongen groot worden in de intensief gebruikte boerenlanden (onder andere omdat het maaien de nesten verstoort), maar ook omdat het Waddengebied minder voedsel oplevert, bijvoorbeeld door overbevissing. En dan zwijgen we nog over de meeuwen, vossen, katten en andere roofdieren die ook wel een smakelijke hapje baby-scholekster lusten. De jongen zijn een gemakkelijke prooi zolang ze nog niet zelf kunnen vliegen en dat verklaart ook de agressie van de verdedigende ouders.

Scholeksters blijven in ons land. Alleen bij een heel koude winter met veel vorst, hebben we in ons land te maken met een 'vorst-trek' naar het zuiden. En wat de scholekster in ons park deed? Misschien dat hij een plekje aan het zoeken was om een nest te bouwen? Wel een beetje laat in het seizoen, maar ja, moet kunnen. Maar misschien waren de kinderen de deur al uit en was hij uit op een lekker rivierkreeftje in de vijver. Want die hebben we genoeg! Getuige de vele (delen van) skeletten die je ziet liggen als je langs de vijver naar het station loopt. Of misschien was hij een verkenners, want dat we de scholekster in de toekomst vaker zullen zien, daar ben ik van overtuigd.

NIEUWE STOLPERSTEIN IN DE CRABETHSTRAAT

Door Soesja Citroen

Op zaterdagmorgen 5 november plaatste kunstenaar Gunter Demnig een nieuwe Stolperstein in onze wijk. In totaal kwamen er dat weekend vijftien nieuwe gedenkstenen bij in de stad. Dertig daarvan plaatste ontwerper Demnig zelf. Vanwege het belang van zijn herdenkingsproject - internationaal en ook voor Gouda - kreeg de kunstenaar die dag de bronzen erepenning van burgemeester Pieter Verhoeve.

Het was zaterdag om 9.00 uur een mooi intiem moment, toen Gunter Demnig in de stoep voor de Crabethstraat 35 de Stolperstein voor Hugo Jakobi inmetzelde. Ik vertelde over leven en lot van deze voormalige bewoner en Donald en Karel zeiden kaddiesj. Het mooie gedicht 'stolpersteine' van de onlangs overleden dichter Inez Meter weerklonk. De 75-jarige Gunter, zoals altijd getooid met rode shawl en hoed, plaatste de gedenksteen behendig. Een man van weinig woorden en grote kunst.

Eigenlijk zou er op twee adressen in de Crabethstraat een

Stolperstein bijkomen. Eén voor Hugo Jakobi en één voor Kurt Grabowski. Maar ik ontdekte dat Grabowski, die ooit op nummer 46 woonde, de Tweede Wereldoorlog overleefd heeft. Meerdere documenten lieten dit zien en na wat zoeken vond ik Kurts kleinzoon Egon, die dit bevestigde. Inmiddels zijn de gegevens aangepast op Joods Monument, Joods Erfgoed Rotterdam en op de Goudse slachtofferlijst. Aangezien Kurt Grabowski wel in de Crabethstraat heeft gewoond, officieel en in de onderduik, vertel ik ook over hem.

Allereerst het verhaal van Hugo Jakobi (33) van de Crabethstraat 35, die hier anderhalf jaar woonde. Hugo werd in september 1909 in Adelebsen geboren. Hij was handelaar in tricotage, machinaal gebreid goed. In 1935 vluchtte hij naar Nederland. Eind maart 1937 trouwde hij met de Nederlandse Mietje Verveer (29). Hij was toen 27 jaar, zij 24. Ze woonden in de Scheldestraat in Den Haag en kregen al snel dochter Frieda (5).

In februari 1941 verhuisde Hugo naar de Bothastraat in Gouda, omdat buitenlandse vluchtelingen de kuststreek moesten verlaten. Moeder Mietje en dochter Frieda bleven achter in Den Haag. Misschien hoefden zij niet weg, omdat zij Nederlands waren. Half maart verkaste Hugo naar de Crabethstraat 35. Op een Jodenregistratielijst van de Goudse politie uit 1941 staat hij nog als Duitser vermeld, maar in november dat jaar werd hij als buiten Duitsland wonende Jood stateloos gemaakt door het Duitse regime. Half juli 1942 begonnen de gedwongen Jodentransporten vanaf Westerbork. Ook Hugo en zijn vrouw en dochter uit Den Haag ontkwamen niet aan

deportatie. In een groep van tien mensen werd Hugo op 21 september door de Goudse politie opgepakt en door hen met de trein getransporteerd naar de Zentralstelle in Amsterdam. Ook zijn vrouw en dochtertje zaten bij dit groepje. Keurig en kil staat vermeld in het Goudse politie-dagrapport van 21 september 1942, dat Mietje en Frieda werden 'aangehouden om geëvacueerd te worden naar Westerbork' en daartoe werden 'overgenomen van de politie te 's Gravenhage'.

Op 22 september werd het gezin vastgezet in Westerbork. Drie dagen later volgde hun deportatie naar Auschwitz. Mietje en dochtertje Frieda werden direct na aankomst vermoord. Hugo kwam eind januari 1943 om het leven. Hij zal misschien nog slavenarbeid voor IG Farben of elders hebben moeten verrichten. Een Stolperstein in de stoep voor de Crabethstraat 35 herinnert nu aan naam en lot van Hugo Jakobi.

Dan het verhaal van dameshoedenfabrikant Kurt Grabowski, die officieel anderhalf jaar in de Crabethstraat 46 woonde. Wellicht hebben hij en Hugo elkaar wel eens gegroet of een praatje gemaakt. Ook Kurt was nazi-Duitsland ontvlucht en werd stateloos gemaakt. Hugo was 31 toen hij hier kwam wonen, Kurt 38. Beiden kwamen in februari 1941 in de straat wonen; de een handelde

in tricotage, de ander pakte het groot aan als fabrikant van dameshoeden.

Kurt was in 1934 met een katholieke vrouw getrouwd en kreeg met haar een zoon, Egon. In Duitsland en Luxemburg had hij al diverse fabrieken geleid. In 1937 vluchtte het echtpaar vanuit Luxemburg naar Rotterdam. Ook in deze stad zette Kurt een dameshoedenfabriek op, Grabo. De fabriek werd bij het 14 mei-bombardement van Rotterdam verwoest, maar Kurt begon opnieuw in Overschie. Deze fabriek zou al snel een nazi-beheerder krijgen en werd onteigend. Eind februari 1941 kwam Kurt alleen in de Crabethstraat wonen. Ook zijn zuster Maria en moeder Bertha kwamen naar Gouda. Zij gingen in de Van Itersonlaan wonen en trokken later naar Amsterdam. Op 1 oktober 1942 dook Kurt kennelijk onder. Een politie-opsporingsbericht in het Algemeen Politieblad meldde, dat hij zonder vergunning van woonplaats was veranderd. Volgens kleinzoon Egon dook hij in de Crabethstraat onder. Waar, weet hij niet precies. In ieder geval overleefde zijn grootvader en maakte hij hem als kleinzoon mee.

Na de oorlog startte Kurt zijn dameshoedenfabriek Grabo

weer. In 1948 liet hij zich naturaliseren. Zijn fabriek groeide in de jaren vijftig van de vorige eeuw uit tot de grootste van Nederland, maar dameshoeden raakten uit de mode. Kurt bereikte de leeftijd van 83 jaar. Hij overleefde, maar zijn moeder en zuster redden het niet. Voor hen komen nog Stolpersteine in Gouda.

GUNTER DEMNIG

Bron: Gemeente Gouda

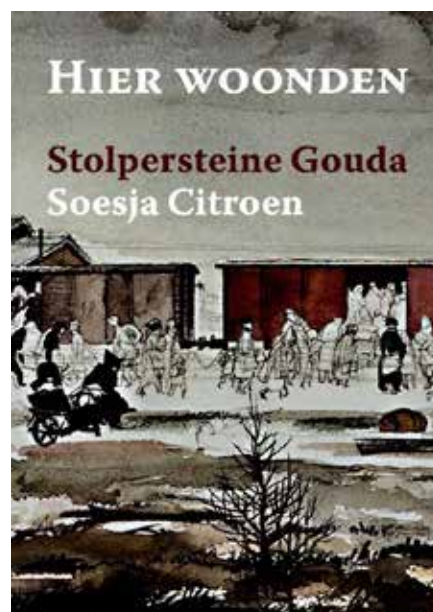
De Duitse beeldend kunstenaar Gunter Demnig is de bedenker en maker van de Stolpersteine. Met dit kunstproject wil hij in heel Europa de herinnering aan de slachtoffers van het naziregime levend houden. Geïnspireerd door een citaat uit de Talmoed: 'Een mens is pas vergeten, wanneer zijn naam vergeten is', plaatst hij gedenksteentjes in stoepen voor huizen van in de Tweede Wereldoorlog vermoorde mensen. Hij koos de naam Stolpersteine – letterlijk: struikelstenen – omdat je er als het ware met het hoofd en het hart over struikelt en je je moet buigen om de tekst te kunnen lezen.

In 2010 haalde de Goudse Soesja Citroen dit project naar haar stad. Haar wens is dat alle Joodse slachtoffers uit Gouda een Stolperstein krijgen. Om

de slachtoffers een gezicht te geven bundelde ze verhalen en foto's van hen in het boek 'Hier woonden Stolpersteine Gouda'. Na de 45 Stolpersteine die nu worden gelegd, heeft Gouda 343 Stolpersteine op 102 plekken. De meeste zijn door Demnig zelf geplaatst. Samen met bijna 90.000 andere stenen door heel Europa vormen zij een blijvende herinnering aan de Holocaust.

Stolpersteine

Stolpersteine zijn betonnen blokjes van 10 bij 10 cm met bovenop een messing plaatje. In elk plaatje staan naam, geboortjaar, sterfdatum en sterfplek van een slachtoffer van het naziregime gegrift. Voor alle vermoorde Goudse Joden wordt in Gouda een Stolperstein geplaatst in de stoep voor het huis waar zij hebben gewoond voordat zij werden afgevoerd en vermoord. Burgemeester Verhoeve: 'De Stolpersteine zijn belangrijk voor Gouda. Ze herinneren ons aan een zwarte periode in onze geschiedenis waarin één bevolkingsgroep werd achtergesteld en uiteindelijk stelselmatig vermoord. Het is een constante herinnering aan dat we dit nooit meer mogen laten gebeuren en dat het daarom belangrijk is dat we elkaar respecteren.'

HELP VLUCHTELINGEN OP WEG: WORD VRIJWILLIGER BIJ VLUCHTELINGENWERK GOUDA!

Door Peter Schönfeld

Al minstens tien jaar is het Goudse kantoor van VluchtelingenWerk gevestigd in onze wijk. Vanuit dit kantoor in de Crabethstraat zijn ze drie jaar geleden naar het Lombokterrein verhuisd. Na een paar minder drukke jaren neemt op het ogenblik het aantal statushouders weer sterk toe. Statushouders zijn vluchtelingen die een woning hebben toegewezen gekregen in Gouda. Om ze te helpen bij hun integratie in de Goudse samenleving werken er vrijwilligers bij VluchtelingenWerk. Nu het aantal statushouders stijgt, is er een behoefte aan nieuwe vrijwilligers. Misschien iets voor u?

VluchtelingenWerk Nederland

VluchtelingenWerk ondersteunt vluchtelingen en asielzoekers van het moment dat ze worden opgevangen in Nederland totdat ze zelfstandig hun weg hebben gevonden.

Op de Vlucht

Stel je bent je leven niet zeker in je eigen land. Dan moet je vluchten. Je komt aan in een land waar je niemand kent en de taal niet spreekt. VluchtelingenWerk helpt vluchtelingen op weg in Nederland. Dat kunnen we niet doen zonder de inzet van vrijwilligers.

Je krijgt er veel voor terug

Als vrijwilliger doe je werk dat jij interessant vindt, waar je goed in bent of waarin je ervaring wilt opdoen. Je kunt aan de slag als maatschappelijk

begeleider, juridische begeleider of vertaler. Ervaring is niet vereist, wel de wil om te leren. Je werkt in een leuk team en kunt deelnemen aan cursussen voor vrijwilligers.

Help jij vluchtelingen op weg?

In heel Nederland kun je vrijwilligerswerk doen bij VluchtelingenWerk. Ook in Gouda hebben we jouw hulp hard nodig. Bij interesse, kun je ook direct contact opnemen met Aziz Kawak, Teamleider Gouda, via 06-57155147.

Informatie vrijwilligerswerk Gouda

Mail:

akawak@vluchtelingenwerk.nl

DUURZAME FEESTDAGEN DOE JE OOK MEE?

Voor de eerste keer in Gouda! Duurzame kerstbomen van BeterBoompje. Doe jij ook mee?

Ieder jaar gooien we in Nederland 2,5 miljoen kerstbomen weg. Dat moet anders kunnen denken Mariëlle Bijlsma, Lucia Zavaglia en Trees van der Gun en zo kwamen zij in contact met BeterBoompje. Er zijn twee opties: een kerstboom mét kluit in verschillende maten. Deze wordt na gebruik terug geplant in het BeterBoompje Bos in Leusden. Een kerstboom zonder kluit in verschillende maten.

Voor ieder BeterBoompje zonder kluit worden er twee nieuwe biologische babyboomjes aangeplant in het BeterBoompje Bos. Zo zorgen we er samen voor dat het bos steeds groter wordt en er elk jaar meer bomen met kluit kunnen worden aangeboden.

Wil jij ook een BeterBoompje?

Bestel je kerstboom via <https://www.beterboompje.nl> Je kunt de boom afhalen op 3 of 10 december op onze pick-up locatie STADSKANT, Stationsplein 8 te Gouda. In januari mag je de boom weer inleveren zodat hij terug geplant kan worden in het bos. Bestellen kan tot uiterlijk 4 dagen voor de pick-up dag.

Groene Pop-Up Store speciaal voor de feestdagen.

De Plek waar je niet om heen kan als je een uniek en kunstzinnig cadeau zoekt uit de regio en/of gemaakt van hergebruikte materialen. Bij STADSKANT verkopen 25 kunstenaars 6 weken lang hun mooiste werk voor onder de kerstboom of voor de Sint. Voor koffie, thee, chocolademelk met Italiaans lekkers kan je ook bij ons terecht.

De pop-up store is open vanaf 17 november t/m 24 december. Elke donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.00 - 17.00. Meer info <https://www.stadskant.com>

GROEN IN DE WIJK

6000 BLOEMBOLLEN POTEN

Door Manon Vonk, lid wijkteam

Op woensdag 9 en zaterdag 12 november is er hard gewerkt langs de Winterdijk en de Kanaalstraat. Het resultaat laat helaas nog even op zich wachten maar in het voorjaar zal de wijk opgefleurd worden door duizenden bloemen. Gouda Bruist had een leuke actie op touw gezet voor Gouda 750/ geef Gouda door: 750 krokusbollen om in je buurt te planten.

Er zijn ruim 6000 bollen in de grond verdwenen. Omdat meerdere mensen een aanvraag hadden gedaan en de Winterdijk erg lang is, hebben we gevraagd of we het overschot aan bollen mochten hebben. En dat overschot hebben we gekregen! Daarbij hebben we ook de bollen van de in het voorjaar gehouden bolleninzamelingsactie gedaan.

We kunnen niet wachten tot de eerste bloemen uitkomen en het een fleurige boel wordt.

BERICHT VAN DE WERK- GROEP GROEN

Door George Kroon, lid wijkteam

In oktober hebben we als project het opknappen van het eiland in het 'nieuwe' gedeelte van het park op ons genomen. Vorig jaar herfst hadden we daar het hoge onkruid weggehaald en dit jaar wilden we dat ook doen.

Het was een uitdaging om met het bootje van Piet over te varen. Maar het is gelukt zonder dat er iemand over boord ging.

Van de gemeente hebben we een kruiwagen biologische narcissen gekregen en een aantal Naalden van Cleopatra. De Latijnse naam is Eremurus Himalaicus, wat meteen de oorsprong verklaart. Het was een hele klus om alle stengels van het wilgenroosje en de brandnetels af te knippen en de narcissenbolletjes erin te krijgen. We hebben op de valreep nog een paar waterlelies kunnen planten. We kregen extra hulp van twee mensen die op het cruiseschip wonen. Zij willen graag wat terug doen en hebben ons al vaker geholpen.

Het eindresultaat gaan we vast en zeker dit voorjaar zien.

GOUWESTEIN NIEUWS

Door Karin Hinke

En dan is het al weer november. Staan we al weer voor de feestmaand december. Ook dit jaar bieden we de bewoners en hun familieleden/naasten een diner aan in de private dining room. Bewoners mogen met 3 familieleden genieten van een overheerlijk kerstdiner. En natuurlijk wordt de private dining room geheel in kerstsfeer gebracht. Uiteraard zijn er nog veel meer leuke activiteiten. Zo zullen we samen met bewoners het WK voetbal volgen. Nu we een echt Gouwecafé hebben, is dit een uitgesproken ruimte hiervoor. En wat is er leuker dan de wedstrijden met elkaar kijken.

Verbouwing

Op maandag 14 november start de verbouwing van de keukens op de huiskamers van de verpleegafdelingen. Er zijn 6 huiskamers op de verpleegafdeling waar gemiddeld zo'n 6 bewoners per huiskamer verblijven. Het ligt in de bedoeling dat de gastvrouwen samen met de bewoners zelf de maaltijden gaan koken. Vaak zijn handelingen zoals aardappels schillen activiteiten die dementerende bewoners nooit vergeten. Daarnaast maakt dat de geur van vers bereid eten uitnodigend werkt. Om hier op voorbereid te zijn is het nodig om de keukens aan te passen. We zijn erg benieuwd naar het eindresultaat.

Expositie GoudsWerk

Vergeet ook niet dat we een hele mooie expositie hebben op de begane grond. U bent welkom om deze te komen bewonderen tijdens de openingstijden van de receptie: maandag tot en met vrijdag van 8.30 – 16.30 uur en in het weekend van 9.30 – 16.00 uur. Meld u even bij de receptie dan kunt u daarna de expositie bewonderen.

ACTIVITEITEN IN DE WIJK

JEU DE BOULES

Door Trudie Galama

Wij hebben afgelopen zaterdag de Jeu de boules-middag afgesloten met een heerlijk zonnetje, koffie/thee en kruidnootjes. Omdat het de allerlaatste 'wedstrijd' van dit jaar was, werd er aan het einde van de middag Glühwein geschonken. Daar werden we warm en vrolijk van.

Afhankelijk van het weer gaan we op de tweede zaterdag van maart volgend jaar weer van start.

CREACAFÉ VOGELVOERPLEKKEN

Door Marianne Waalwijk

Bij het Creacafé in november hebben we deze keer vogelvoerplekken voor vogels gemaakt. Kransen met doppinda's en gedroogde vruchten. Vogelhuisjes met allerlei lekkere hapjes. Het was een gezellige

avond. Ook voor de deelnemers was er wat lekkers bij de koffie of thee.

Het Creacafé is elke tweede woensdagavond van de maand in Gouwestein.

Kijk naar de advertentie in de wijkkrant en lees wat we de volgende keer gaan maken.

CREACAFÉ KERSTVERSIERING

Door Manon Vonk, lid wijkteam

Traditiegetrouw staat het Creacafé van december in teken van een kerstversiering maken.

Heb je zin om mee te doen? meld je dan aan bij Manon tel. 06 4028 1883.

C r e a c a f é	Wanneer? Woensdag 14 December	
	Waar? Gouwestein	
	Tijd? 19:30-21:30	
	Kosten? € 5,00	
	Thema? Kerstversiering	
Wat neem je mee? Je creatieve zelf		
		Waarom? Creatieve ideeën te delen
Van Kunst tot Kitsch		

Halloween 2022*Door Marleen de Rooij***HALLOWEEN**

Afgelopen 5 november was het weer griezelig druk met kinderen in onze wijk, want we vierden weer het Halloweenfeest, met maar liefst 66 kinderen! Ook dit jaar hadden we weer vele enthousiaste aanbeldhuizen, die weer ontzettend hun best hebben gedaan om de kinderen een leuke griezeltocht te bezorgen, dank hiervoor!

Zoals eerder vermeld werkten we deze editie voor het eerst met een professionele website voor het aanmelden voor dit evenement:

www.halloween-nieuwepark.nl

Ons als organisatie is dit zeer goed bevallen, we hopen dat dit voor jullie ook zo was!

Binnenkort staan er diverse foto's en filmpjes op de website, zodat iedereen nog even kan nagenieten van dit leuke feest!

We willen alle kinderen bedanken voor hun deelname en iedereen die dit mede heeft mogelijk gemaakt, het was weer geweldig! Graag tot volgend jaar!

Griezelige groet,
De Halloween-crew (Anne, Mark, Manon, Marleen, Rik & Stefan)

KERSTBOMEN IN DE SLOOT LANGS DE WINTERDIJK*Door Rik Bos*

Al vele jaren worden er in december 10 kerstbomen in de sloot langs de Winterdijk geplaatst en ook dit jaar is dat weer de bedoeling. De kerstbo-

men worden op zaterdag 3 december in de aanwezige buizen in de sloot gezet en vanaf dan kun je ze vanaf 17:00 uur weer zien stralen.

De kerstbomen zullen in de week van 28 november worden gekocht en voorzien van een ijzeren pen om ze in de buizen te plaatsen. Wanneer dit gedaan is, gaan ze naar de versierders en worden ze op 3 december op de juiste plek langs de sloot gelegd.

Firma Bos gaat ons net als de afgelopen twee jaar assisteren met zijn kraan. In de bak van de kraan gaan twee vrijwilligers met een kerstboom, de machinist zal deze naar de buis brengen, waarna de kerstboom op zijn plek wordt geplaatst.

Vrijwilligers welkom

Lijkt het je leuk om op zaterdag 3 december mee te helpen?

Vrijwilligers zijn altijd welkom, je kunt je aanmelden door een mail te sturen aan: rik_bos@hotmail.com

